

Základní škola a Mateřská škola Domažlice, příspěvková organizace

Msgr B. Staška 232, 344 01 Domažlice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„Rok je dlouhý copánek“

Školní vzdělávací program byl vypracován kolektivem zaměstnanců MŠ v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, se zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – Školský zákon v platném znění a vyhláškou MŠMT č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění.

Č.j: 299/20

Vypracovaly: Bc. Šárka Strnadová, DiS.

Petra Šafaříková

Obsah

1. Identifikační údaje o škole a jejím vzdělávacím programu.....	4
2. Obecná charakteristika školy.....	5
3. Podmínky vzdělávání.....	6
3.1 Věcné podmínky.....	6
3.2 Životospráva.....	7
3.3 Psychosociální podmínky.....	7
3.4 Organizace	8
3.5 Řízení mateřské školy	9
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7 Spoluúčast rodičů.....	12
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami	12
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	12
3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	13
4. Organizace vzdělávání.....	13
4.1 Počet tříd	13
4.2 Přijímání dětí do naší mateřské školy.....	14
4.3 Individuální vzdělávání dítěte	15
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
5.1. Vzdělávací cíle a záměry	16
5.2 Formy a metody práce	17
6. Vzdělávací obsah.....	18
6.1 Principy vzdělávání.....	19
6.2 Třídní vzdělávací program	19
6.3 Uspořádání témat ŠVP.....	19
6.4 Integrované bloky	22
6.5 Realizační a časový plán	58
7. Evaluační systém.....	59
7.1 Vnitřní evaluace	59
7.1.1 Oblasti evaluace	59
7.1.2 Prostředky evaluace	59
7.1.3 Evaluační kritéria - třída	60
7.1.4 Časový plán, odpovědnost učitelů	61

7.2 Vnější evaluace.....	61
--------------------------	----

1. Identifikační údaje o škole a jejím vzdělávacím programu

Název a sídlo školy: Základní škola a mateřská škola Domažlice, příspěvková organizace

Adresa: Msgre B. Staška 232, Domažlice

Právní forma: příspěvková organizace

IČO : 750 05 743

IZO ředitelství: 600 065 502

Telefon: +420 379 733 733, 733 469 124

Email: ms.msgrestaska.domazlice@seznam.cz

Web stránky: www.novaskoladomazlice.cz

Zřizovatel: Město Domažlice, Náměstí Míru 1, 344 01 Domažlice, IČO: 002 53 316

Ředitel školy: Mgr. Karel Štípek

Zástupce ředitele pro MŠ: Bc. Šárka Strnadová, Dis.

Součásti:

Msgre B. Staška 232 – vedoucí učitelka – Petra Šafaříková

Telefon: 379 733 733

E-mail: ms.msgrestaska.domazlice@seznam.cz

Petrovická 387 - vedoucí učitelka - Bc. Miloslava Vavříková

Telefon: 720 936 350

E-mail: ms.petrovicka.domazlice@seznam.cz

Palackého 224 – vedoucí učitelka - Jaroslava Malá

Telefon: 379 722 415

E-mail: ms.palackeho.domazlice@seznam.cz

Zpracovatel programu: pedagogové mateřské školy Domažlice

Projednání programu na pedagogické radě dne 26.8.2020. Aktualizován k 1.9.2023.

Platnost programu: ŠVP je otevřený dokument platný od 1.9.2020 na dobu neurčitou

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola sídlí na křižovatce dvou rušných komunikací na okraji centra města Domažlice, v budově základní školy, v suterénu pavilonu I. stupně. Původně bylo toto podlaží určeno pro základní školu, ale v roce 2010 rozhodnutím Zastupitelstva města Domažlice bylo přestavěno a přizpůsobeno potřebám nové MŠ. V prvním roce provozu byla MŠ dvoutrídňá, po rekonstrukci v roce 2011 byla škola trojtrídňá, v současné době má škola čtyři třídy.

Prostorná, avšak delší dobu málo modernizovaná budova, je ráno prosluněná od východu, odpoledne od západu, proto zejména v letních měsících je zde velmi teplo. Proti slunečnímu záření jsou nainstalovány venkovní žaluzie.

Přílehlá, přiměřeně velká oplocená zahrada, je částečně chráněna řadou vzrostlých stromů. Je dobře vybavená novými herními prvky a tak spolu se zajímavým členěním poskytuje dostatek prostoru pro volné vyžití při pohybových a jiných aktivitách na zatravněném povrchu. Od rušné silnice je oddělena vysokým živým plotem.

Za prioritu považujeme skutečnost, že naše poloha umožňuje vycházky do přírodního prostředí podél řeky Zubřiny, dále pobyty v blízkém Hánově parku, na městském hřišti u plaveckého bazénu, či možnost využití školní tělocvičny nebo nového multifunkčního hřiště v areálu Základní školy.

Děti, které do zdejší mateřské školy docházejí, jsou ty, které ve městě žijí od narození a mají tu své kořeny v podobě rodičů a prarodičů, a ty, které sem dojíždějí z okolních vesnic.

Předškolní vzdělávání v mateřské škole bylo povoleno usnesením zastupitelstva města Domažlice ze dne 30. 6. 2010, dodatkem č. 5 ke Zřizovací listině č. 23, provoz byl zahájen 01. 09. 2010. Dodatkem č. 7 ke zřizovací listině č. 23 byla kapacita školy navýšena na 75 míst. V současné době má škola kapacitu 95 míst.

3. Podmínky vzdělávání

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku.

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je příspěvkovou organizací, na jejíž provoz přispívá zřizovatel. Mzdové náklady jsou pokryty státní dotací a rodiče hradí příspěvek na neinvestiční náklady. Celý areál má dostatečně velké prostory - podlahová plocha i objem vzduchu splňují příslušné hygienické normy, ovšem uspořádání 1. a 2. třídy a umýváren těchto tříd není příliš optimální, nejvíce prostoru v celém pavilonu totiž zabírá široká chodba, ke které jsou připojeny z jedné strany třídy a z druhé strany sociální zařízení. Velkou výhodou je však stabilní jídelna a ložnice. V zadní části chodby je vybudován výtah. Do budovy je umožněn bezbariérový vstup.

Veškerý nábytek, zařízení umýváren, WC i šatny, vybavení pro odpočinek i hru dětí, odpovídá počtu dětí a vše je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Zařízení je nové, vysoce estetické, zdravotně nezávadné a bezpečné. Dětem poskytujeme příležitost zdobit svými výtvary jednotlivé třídy, ložnice, umývárny, šatnu a hlavně chodby. Hračky, pracovní pomůcky, drobné tělovýchovné náčiní a jiné doplňky a materiály jsou umístěna tak, aby na ně děti viděly, mohou si je tedy samostatně brát. Pravidlům pro jejich využívání a hlavně zpětnému ukládání se teprve učí. Při vybavování interiéru preferujeme kvalitu dřevěného materiálu a didaktickou hodnotu.

K dispozici je vybavená knihovna s dětskou i odbornou pedagogickou literaturou (odborné knihy si zapůjčujeme od jiných MŠ, či v Městské knihovně B. Němcové v Domažlicích), dále využíváme časopis Informatorium.

Ve všech třídách jsou umělá světla, hlásiče požáru a hasicí přístroje. K jídelně přilehlá kuchyňka slouží pouze k výdeji pokrmů. Vnitřní prostory jsou moderními úklidovými prostředky celodenní péčí udržovány v čistotě a jsou pravidelně přirozeně větrány.

Na zahradě je několik zabudovaných herních prvků. Přístupový chodník k budově má více využití: cyklodráha, kreslicí plocha, apod. Na zahradě ZŠ máme možnost využívat svahu k sezónním činnostem dětí. Zakryté pískoviště a ostatní inventář zahrady mají doložku splnění norem EU. V rámci subjektu nemáme velký prostor k vlastnímu rozhodování o využití

finanční prostředků. Řízení likvidace havarijních stavů zajišťuje školník a osoba pověřená BOZP v Základní škole.

3.2 Životospráva

Stravování probíhá podle zásad zdravé výživy. Jídelníček dětí je sestavován vedoucí školní jídelny ZŠ Komenského 17 v Domažlicích, odkud jsou k nám dováženy již hotové pokrmy. Toto dovážení však obnáší časté problémy. Rádi bychom se v budoucnosti více podíleli na tvorbě jídelníčku a výběru ze sortimentu potravin. Za dodržování stanovené technologie při přípravě pokrmů odpovídá vedoucí této školní kuchyně.

Systém HACCP je zaveden. Děti mají dostatek ovoce, zeleniny a celozrnných výrobků. Zajišťujeme pitný režim - čerstvá voda, ovocné šťávy, vitamínové nápoje nebo čaj jsou k dispozici během celého dne na všech třídách. Dítě pije dle své potřeby ze svého hrnečku.

Systém podávání svačin a obědů má svůj řád: kuchařka nalévá nápoje, nabírá polévku a hlavní jídlo. Starší děti si odnášejí talíře s pokrmem samy, mladším dětem roznášejí jídlo učitelky. Do jídla děti nenutíme, množství jídla i čas k jeho konzumaci si určují samy. Mezi jednotlivými pokrmy jsou zachovány vhodné intervaly.

Při řízených aktivitách v interiéru volíme činnosti tak, aby zatížení dětí nebylo příliš jednostranné (sedavé, verbální činnosti vystřídáme pohybovými, smyslovými a interaktivními hrami) a zvláště pak při každodenním pobytu venku umožňujeme dětem volný pohyb ve vymezeném prostoru (vycházky do háječku u bývalého vojenského cvičiště, Hánova parku a na louku k Havlovičím apod.).

Individuální potřebu spánku respektujeme tím, že děti s menší potřebou (předškoláci) mohou po krátké době vstát a věnují se jiným klidným aktivitám.

Jídelníček je vyvěšen na volně přístupném místě školy, je označen alergeny. Učitelky po dohodě s rodiči zajistí, aby se k alergickému dítěti nedostaly nevhodné potraviny

3.3 Psychosociální podmínky

Naše mateřská škola umožňuje rodičům (po dohodě s učitelkami) přivádět i vyzvedávat děti z MŠ kdykoli v průběhu dne (lékař, Logopedie, apod). V adaptačním období může rodič v MŠ pobývat spolu s dítětem. Každé dítě má na přizpůsobení tolik času, kolik potřebuje.

Rodiče se mohou seznámit s prostředím mateřské školy a přesvědčit se o přátelském klimatu na škole. Umožňujeme dětem přinesení vlastní hračky z domova (např. plyšáci na spaní).

Učitelky jednají s dětmi i rodiči přirozeně a citlivě, chovají se důvěryhodně a snaží se vytvářet takové prostředí, kde se budou děti cítit spokojeně, jistě a bezpečně a kde jsou respektovány a uspokojovány jejich přirozené lidské, vývojové a individuální potřeby. Máme stanovený „minimální preventivní program“, všechny děti u nás mají rovnocenné postavení a jakékoliv projevy poruch chování okamžitě řešíme. Vedeme děti k tomu, aby chápaly, že všichni jsou si rovni, bez ohledu na případný handicap, odlišnou barvu pleti, vyznání, národnost či jiné fyzické, psychické či sociokulturní odlišnosti. Společně s dětmi jsme si vytvořili „pravidla soužití“ a učíme se je dodržovat:

Ve třídě a na chodbě chodíme pomalu, abychom neublížili sobě ani ostatním dětem! Jsme kamarádi - pomáháme si, nekřičíme, šetříme zdraví svoje i ostatních a nerušíme se navzájem při hře, nemluvíme hrubě - jsme slušné děti! Spory mezi sebou řešíme přátelsky - dohodou! Pokud něco neumíme - požádáme o pomoc! Uklízíme po sobě - abychom příště našli věci na svém místě! Vážíme si všeho, co druhý vytvořil - neničíme úmyslně kamarádovi hru ani práci! Co není naše, je cizí - nebereme si nic, co nám nepatří.

3.4 Organizace

Jednotlivé činnosti během dne na sebe navazují nenásilně a přecházejí z jedné aktivity do druhé, uvedené časy jsou pouze informativní, např. zahájení oběda je vázáno uvolněním jídelny po předchozí skupině, individuální použití WC je umožněno kdykoliv během dne apod. Denní režim dává dětem pravidelný řád, je ovšem natolik flexibilní, že umožňuje reagovat na jakékoliv mimořádné situace v každodenním životě školy (oslavy, divadla, plavání, výlety, návštěvy v MŠ apod.). Učitelky se překrývají během řízených činností a nebo při pobytu venku. Využíváme pedagogického asistenta. Děti s povinnou školní docházkou jsou omlouvány písemnou formou.

Provozní doba mateřské školy: 6:30 – 17:00 hodin.

Režim dne

Od 6:30 do 8:30 hodin - příchod dětí do mateřské školy, blok spontánních hravých činností dětí, které si samy vybírají z celé škály našich her a hraček.

Od 8:30 do 9:15 hodin hygiena, dopolední svačina, všechny třídy postupně.

Od 9:00 do 10:00 hodin – komunitní kruh, organizovaná aktivita prováděná společně, v menších skupinách i jednotlivě, během řízených činností provádíme s dětmi pohybové aktivity, naplňují se stanovené výchovně vzdělávací cíle obsažené v tématické části Školního vzdělávacího programu, děti pracují svým tempem, mají možnost volby tzn. i neúčastnit se společných činností. Všechny třídy postupně.

Od 9:45 do 11:45 hodin - spontánní hravé a pohybové činnosti, částečně řízené, konané při pobytu venku, který se realizuje každodenně s výjimkou některých mimořádných situací (silný mráz, déšť, vítr, mlha), cílem vycházek je blízké i vzdálenější okolí školy, park u staré nemocnice, školní zahrada či tělocvična nebo hřiště ZŠ.

Od 11:30 do 13:00 hodin - postupně podle tříd: hygiena, oběd, hygiena, příprava na spánek. Děti, které jdou po obědě domů mají volnou hru.

Od 12:00 do 13:00 hodin vyzvedávání dětí po obědě.

Od 13:00 hodin - klid na lehátku, poslech pohádek.

Od 14:30 hodin – hygiena, odpolední svačina, odpolední zájmové činnosti, učitelky se věnují dětem v oblasti výtvarné, pracovní nebo se realizují činnosti na rozvoj dovedností a návyků nezbytných pro bezproblémový vstup do ZŠ.

Do 17,00 hodin - společenské hry, individuální práce - děti mohou dokončovat ráno zahájené aktivity (např. výtvarné nebo pracovní), spontánní hravé a pohybové činnosti do rozchodu dětí, za příznivého počasí konané venku na zahradě MŠ. Vyzvedávání dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

Způsob řízení

Škola je rozdělena na tyto úseky: pedagogický, provozní a úsek školní jídelny.

Grafická podoba informačního systému

Vedení MŠ - Krajský úřad Plzeňského kraje

Zástupce - Město Domažlice

Učitelky - vedení Základní a mateřské školy.

Informační systém zahrnuje zejména:

Přenos informací z KÚ Plzeňského kraje a MěÚ Domažlice - z pedagogických rad s vedením ZŠ a MŠ.

Řízení MŠ je založeno na vzájemné důvěře, otevřenosti a toleranci. Každý zná své povinnosti, kterými se podílí na chodu školy. Ředitel řídí, plánuje, tvoří, organizuje a je zodpovědný za celý chod školy. Spolupracuje se zřizovatelem, KÚ a dalšími zainteresovanými institucemi.

Pedagogické rady a Provozní porady informace pro rodiče informace pro veřejnost informace pro zřizovatele.

Každý zaměstnanec má ve svých náplních práce vymezené kompetence a odpovědnost. Za provoz i kvalitu předškolního vzdělávání zodpovídá vedoucí učitelka mateřské školy, která se pravidelně schází s vedením školy na pracovních poradách. Poradním orgánem vedoucí učitelky je Pedagogická rada, se kterou projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Provozní záležitosti projednáváme na provozních a pedagogických poradách.

Řízení je postaveno především na osobních kontaktech a vzájemné dohodě. Mezi zaměstnanci jsou vytvořeny dobré osobní vztahy. Vzájemná komunikace je vstřícná, flexibilní, probíhá každodenně a všemi směry - je respektován názor každého zaměstnance. Vedoucí učitelka mateřské školy se snaží vytvářet klidné motivující nestresové pracovní prostředí a to vlastní osobní přesvědčivostí, pracovním nasazením, příkladem a rovným přístupem ke všem pracovníkům.

Strategie rozvoje školy je všem jasná a je všemi respektovaná. Všichni plně respektují Školní vzdělávací program, jeho cíle i obsah berou za své, stejně tak jako vnitřní směrnice

Všechny učitelky dávají podněty pro vypracování školního vzdělávacího programu, který se projednává a schvaluje na pedagogické radě. Všechny učitelky vypracovávají své TVP.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor naší školy je sestaven z osmi učitelek. Vedoucí učitelka a sedm učitelek, které jsou plně kvalifikované. Všichni pedagogičtí pracovníci se vzdělávají buď v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), nebo formou samostudia, mají k dispozici dostatečné množství materiálů, knih a časopisů. Podmínky školy umožňují co nejdelší překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídách.

Ředitel: Mgr. Karel Štípek

Zástupkyně ředitele pro MŠ: Bc. Šárka Strnadová, DiS.

Učitelky: Petra Šafaříková – vedoucí učitelka

Bc. Veronika Ticháčková

Bc. Věra Jansová

Marie Husníková

Nicola Borovská

Bc. Zdeňka Hrušková

Bc. Hana Henclová

Pavčina Dufková – t.č. dlouhodobá pracovní neschopnost

Asistenti pedagoga: Širín Haladová

Bc. Petra Uhlířová

Školnice: Helena Reinigerová

Uklízečka: Lada Holzknechtová

Pomocná síla: Jana Paroubková

Školník: Vladimír Koček

3.7 Spoluúčast rodičů

Spoluúčast s rodiči rozvíjíme:

- spoluúčastí rodičů na dění v mateřské škole
- účast na různých programech a akcích pořádaných školou
- vzájemná spolupráce - pedagog x rodič
- oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Potřebné informace také získávají na nástěnkách v šatně a na webových stránkách školy a na FB.

Všem rodičům je k dispozici ŠVP, Školní řád MŠ a Organizační řád.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Odpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitel školy. Ředitel školy pověřuje učitele sestavením IVP a komunikací se zákonnými zástupci. Pro děti s přiznaným 1. stupněm podpůrného opatření, stanovuje podpůrná opatření mateřská škola i bez doporučení školního poradenského zařízení. U dětí s přiznaným 2. až 5. stupněm postupujeme dle doporučení školských poradenských zařízení. Vypracováváme pak ve spolupráci s rodiči i školským poradenským zařízením individuální vzdělávací plán (IVP). Vzdělávací plány vždy respektují individuální potřeby a možnosti dětí.

V případě potřeby, podle doporučení školského poradenského zařízení, ředitel požádá Krajský úřad o zřízení funkce Asistenta pedagoga.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.

3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole se zpravidla vzdělávají děti od tří let. Děti mladší navštěvují mateřskou školu pouze ve výjimečných případech. Pokud toto nastane, učitelky respektují specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Pokud jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa, zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

4. Organizace vzdělávání

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Rodič je povinen nepřítomnost předškolního dítěte písemně omluvit na omluvném listu, který je součástí třídní dokumentace docházky dětí. Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je však současně flexibilní a přizpůsobuje se aktuálně vznikajícím potřebám školy či dětí. Činnosti probíhají individuální i skupinovou formou.

4.1 Počet tříd

Celková kapacita naší mateřské školy je 95 dětí.

- v I. třídě 24 dětí
- ve II. třídě 23 dětí
- ve III. třídě 28 dětí
- ve IV. třídě 20 dětí

Mezi jednotlivými třídami panuje vzájemná propojenost a informovanost, což je patrné zejména při pobytu venku a při odpoledních činnostech.

I. třída - „žlutá sluníčka“

- věkové složení: max. 24 dětí ve věku od 5-6 let

II. třída - „zelené žabičky“

- věkové složení: max. 23 dětí ve věku 3-5 let

III. třída - „modré rybičky“

- věkové složení: max. 28 dětí ve věku 5-6 let

IV. třída - „červené berušky“

- věkové složení: max. 20 dětí ve věku 3-5 let

4.2 Přijímání dětí do naší mateřské školy

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Účelem kritérií je stanovit pravidla pro přijímání dětí do mateřské školy v případě vyššího počtu zájemců o přijetí k předškolnímu vzdělávání, než je volných míst v mateřské škole.

Pokud to kapacita stanovená ředitelem školy s ohledem na psychohygienické podmínky mateřské školy dovolí, budou přijímány děti i z jiné spádové oblasti a děti bez trvalého bydliště v Domažlicích, a to od nejstaršího z přihlášených.

Děti mladší 3 let jsou přijímány pouze v případě volné kapacity mateřské školy. Termín nástupu se řídí datem narození dítěte. Dítě nastupuje do mateřské školy den po 3. narozeninách.

Přijímání dětí s podanou žádostí k předškolnímu vzdělávání v průběhu školního roku mimo vyhlášený termín podávání žádostí, se řídí věkem dítěte. Děti budou přijímány na základě věku, a to od nejstaršího.

Základní kritéria:

- Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s místem trvalého pobytu v Domažlicích dle stanovené spádové oblasti.
- Děti, které před začátkem školního roku dosáhnou 4 let s místem trvalého pobytu

v Domažlicích dle stanovené spádové oblasti.

- Děti, které před začátkem školního roku dosáhnou 3 let s místem trvalého v Domažlicích dle stanovené spádové oblasti.
- Dítě s trvalým pobytem v Domažlicích mimo spádovou oblast mateřské školy.

Podpůrná kritéria:

- Dítě má sourozence, který bude navštěvovat nebo již navštěvuje Základní školu a mateřskou školu Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace.
- Dítě, které nebylo přijato do mateřské školy v termínu podávání přihlášek předešlého roku.
- Dítě, které má v Domažlicích přechodný pobyt (doložený nájemní smlouvou) a splňuje podmínky spádové oblasti.
- Dítě, které přechází z jeslí.
- Dítě, pro které je docházka do mateřské školy potřebná ze sociálního hlediska.

4.3 Individuální vzdělávání dítěte

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte Individuální vzdělávání, je rozhodnutím zákonného zástupce dítěte, ten tuto skutečnost řediteli oznamuje. Vždy by se mělo jednat o odůvodněné případy, pro které bude dítě vzděláváno individuálním způsobem.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte

b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Ředitel mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází ze školního vzdělávacího programu mateřské školy.

Ředitel mateřské školy dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- způsob ověření, přezkoušení dítěte v mateřské škole

- termíny ověření, včetně náhradních termínů (první ověření proběhne v období od 3. do 4.

měsíce od začátku školního roku). Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Naším dlouhodobým cílem je vést děti systematicky a promyšleně ke zdravému způsobu života. Budeme v dětech probouzet lásku k přírodě, učit je, jak se o ni starat, respektováním výtvorů lidské práce povedeme k lásce k lidem samotným. Společně s dětmi budeme zkrášlovat vnitřní prostory MŠ výkresy a prostorovými výrobky, k tomu nám napomůže i často zařazovaný sběr a práce s přírodninami.

5.1. Vzdělávací cíle a záměry

Přirozeným vodítkem pro naši práci je „Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.“ Při své každodenní práci sledujeme tyto rámcové záměry:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Naším hlavním cílem je vytvořit dětem takové prostředí, kde se budou cítit bezpečně a kde jsou respektovány, což jim umožňuje chovat se a vyvíjet se zcela přirozeně. Snažíme se, aby naší mateřskou školu opouštěla samostatná a zodpovědná osobnost s dobrým sebehodnocením a vlastním názorem, která je schopna spolupracovat, vstřícně komunikovat, pojmenovat a zvládat pocity, být empatická, přijme určité morální hodnoty a která v budoucnu bude lépe zvládat nelehké životní situace a zároveň se přizpůsobí životu v sociální komunitě.

Mateřská škola rodinnou výchovu vhodně doplňuje a nabízí dětem spoustu možností, které dnešní málo četné rodinně chybí.

Rozvoj pohybových dovedností – jako základu pro další optimální vývoj dětí, základu pro správnou řeč, hrubou i jemnou motoriku, grafomotoriku.

Rozvoj a kultivace komunikačních a řečových dovedností – které jsou v dnešní době stále větším problémem

Při práci s dětmi používat moderní technologie – počítačové, interaktivní programy, používání internetu jako zdroj informací

5.2 Formy a metody práce

Preferujeme tyto formy práce:

- volná hra
- kooperativní hry
- skupinové činnosti
- spontánní individuální aktivity (zábavné pracovní listy, grafomotorické cvičení)

Celý pobyt dítěte v mateřské škole je komplexním vzdělávacím působením, ve kterém se snažíme stále cílevědomě působit na děti a rozvíjet jejich individuální možnosti. Vše co se v mateřské škole děje, slouží jako prostředek vzdělávání - celý den probíhá v interakci učitelky jak s jednotlivci, tak se skupinami dětí i s celou třídou. Tyto formy vzdělávání a nejen řízené a plánované učitelkou, ale i přirozené sdružujeme do integrovaných bloků.

Vstupem do mateřské školy se děti poprvé setkávají se srovnáváním, s hodnocením, s nutností projevit se před ostatními. Máme velikou výhodu oproti škole, že nejsme vázáni vědomostními osnovami, ale právě těmi dovednostními. Můžeme si zkoušet, které postupy při získávání a aplikací dovedností jsou ty nejlepší, při kterých se děti nejvíce zapojí, při kterých se naučí spolupracovat, při kterých si ověří, že každý jednatel je důležitý a prospěšný, při kterých se naučí projevit svůj názor, vysvětlit svou myšlenku ostatním a mnohé další dovednosti, které mu v budoucnu usnadní učení.

Hlavní činností dětí v mateřské škole je hra, v níž se prolínají aktivity pohybové, poznávací, manipulační a estetické. Poskytujeme proto dostatek prostoru ke hře spontánní a zároveň využíváme herních činností ve všech integrovaných blocích.

Uplatňujeme tyto metody práce:

- komunitní kruh
- prožitkové učení
- kooperativní učení
- situační učení
- spontánní sociální učení, založené na principu nápodoby
- přímé zážitky a pozorování
- sportovní činnosti
- výlety do přírody
- exkurze

Jednou ze stěžejních metod je používání komunitního kruhu, jehož posláním je především navození prožitku a výměna informací, které se týkají našich postojů, pocitů a názorů.

Zajímáme se o vzájemné vztahy mezi dětmi. Snažíme se, aby se děti pomocí komunikativních dovedností uměly vypořádat s problémy.

Největší důraz klademe na vlastní prožitek. Prožitkové učení je založeno na aktivní účasti a zájmu dítěte, vycházíme z přirozené dětské zvědavosti a potřeb objevovat, komunikovat, vytváříme prostor pro komplexní působení. Děti jsou vtahovány do činností nenásilně, dáváme jim možnost výběru. Nedirektivní přístup vede k samostatnosti, k zodpovědnosti za vlastní chování a k respektování přirozených hranic a požadavků. Naše vzdělávání je založeno na interaktivním učení.

6. Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávání v naší mateřské škole, je stanoven pěti integrovanými bloky, které zahrnují vzdělávací cíle ze všech oblastí předškolního vzdělávání a jsou sestaveny dle potřeb školy. Je dále rozpracováván v Třídních vzdělávacích programech formou časově rozvržených tematických částí, podle potřeby jednotlivých tříd. Integrované bloky stanovené ŠVP jsou orientační, umožňují třídním učitelkám volnost v připravovaných činnostech. Rovněž umožňují pružně reagovat na aktuální situaci ve třídě, na přání a potřeby dětí, ze kterých vychází při plánování.

6.1 Principy vzdělávání

ŠVP je nastaven tak, aby:

- akceptoval přirozená vývojová specifika dětí
- umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivce v rozsahu jeho individuálních možností potřeb
- vytvářel základy klíčových kompetencí
- definoval kvalitu předškolního vzdělávání z hlediska cílů, podmínek, obsahu a výsledků vzdělávání

6.2 Třídní vzdělávací program

Každá třída si tvoří svůj TVP. Vzdělávání probíhá na základě IB ze ŠVP, které jsou společné pro celou školu a nabízejí dítěti vzdělávání v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. V TVP bude uvedeno: charakteristika třídy, věkové složení třídy, zaměření třídy pro daný školní rok (bude vycházeno z pedagogické diagnostiky a potřeb dětí). Obsah IB je ve ŠVP zpracován obecně s tím, že jednotlivé IB budou konkretizovány až na třídní úrovni.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

ŠVP je rozpracován do 5 Integrovaných bloků:

1. Kluk a holka, celá školka.
2. Barevný podzim maluje.
3. Vánoce a zima, to je vždycky prima.
4. Jaro dělá pokusy.
5. Je nám dobře na světě.

Učitelé sledují při své práci ve všech IB:

Rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Ve všech integrovaných blocích směřujeme k osvojení si klíčových kompetencí:

- 1/ kompetence k učení
- 2/ kompetence k řešení problémů
- 3/ kompetence komunikativní
- 4/ kompetence sociální
- 5/ kompetence činnostní a občanské

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Soustředěně pozoruje, zkoumá a objevuje.
- Uplatňuje získané zkušenosti.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvíjí úsilí, postupuje podle pokynů.
- Odhaduje své síly, hodnotí své pokroky.
- Učí se s chutí.

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Všimá si dění a problémů v okolí.
- Řeší problémy, na které stačí.
- Řeší problémy na základě zkušenosti, vymýšlí nová řešení.
- Užívá logických, matematických i empirických postupů.
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá matematické souvislosti.
- Rozlišuje řešení funkční a nefunkční, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli.
- Nebojí se chybovat.

Kompetence komunikativní

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Ovládá řeč, hovoří ve větách, vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, vede dialog.
- Sděluje pocity, prožitky, nálady.
- Domluví se gesty, slovy, symboly, rozumí jejich významu, funkci.
- Komunikuje bez zábran a ostychu.
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu.
- Využívá informativní a komunikativní prostředky (knížky, počítač).
- Ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky.

Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech.
- Uvědomuje si své jednání a jeho důsledky.
- Projevuje citlivost a ohleduplnost, vnímá nespravedlnost.
- Dokáže se prosadit, ale i podřídit.
- Napodobuje modely prosociálního chování.
- Přijímá povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla.
- Nevhodné chování, které je mu nepříjemné, umí odmítnout.
- Je schopno chápat, že lidé se různí.
- Chápe nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivitu a násilí.

Kompetence činností a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Učí se činnosti a hry organizovat, plánovat a řídit.
- Umí rozpoznat své silné a slabé stránky.
- Umí odhadnout rizika.
- Umí se rozhodovat svobodně.
- Má smysl pro povinnost.
- Je otevřené k aktuálnímu dění.
- Chápe, že zájem a pracovitost jsou přínosem, naopak pohodlnost a lhostejnost mají negativní důsledky.
- Má představu o základních lidských hodnotách.

- Spoluvytváří pravidla soužití, chápe potřebu je zachovávat.
- Uvědomuje si svá práva a práva druhých.
- Uvědomuje si, že se svým chováním podílí na prostředí, kde žije, není mu jedno, v jakém prostředí žije.
- Dbá na osobní zdraví na bezpečí svoje i ostatních.

Ve vzdělávacích oblastech:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a společnost
3. Dítě a svět
4. Dítě a ten druhý
5. Dítě a jeho psychika

6.4 Integrované bloky

1. IB - Kluk a holka celá školka

Charakteristika IB:

Zvládnout adaptaci nově přichozích dětí, orientaci ve třídě a budově školy. Zvládnout sebeobslužné činnosti, podporovat sebedůvěru a sebevědomí dětí.

Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí rozvíjet kamarádké vztahy, poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Přivítání dětí ve třídách, seznámení s prostředím třídy a celé mateřské školy, školní zahrady. Poznávání nových kamarádů, seznamování se s jejich jmény, se jmény zaměstnanců MŠ a jejich profesemi. Seznamování dětí s hračkami a pomůckami, jejich uložení. Dodržování smluvených pravidel společného soužití v kolektivu a pravidel chování. Důsledné dodržování základních hygienických návyků a sebeobsluhy. Uvědomování si rozdílu mezi mateřskou školou a rodinou. Vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí); rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi); pravidla vzájemného chování.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Uvědomění si vlastního těla.
- Osvojení praktických dovedností v oblasti osobní hygieny a sebeobsluhy.
- Osvojení si dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky.
- Rozvoj koordinace ruky a oka, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Dítě a psychika:

- Adaptace nových dětí, sjednocování kolektivu.
- Rozvoj tvořivosti – tvořivé myšlení, řešení problémů.
- Rozvoj zvědavosti, zájmu o poznání a umění pracovat s informacemi.
- Rozvoj řeči a jazykových dovedností.
- Rozvoj komunikativních dovedností.

Dítě a ten druhý:

- Navazování vztahů s ostatními dětmi a zaměstnanci MŠ.
- Rozvoj aktivit podporující sblížování dětí a podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.
- Seznamování se s pravidly chování mezi dětmi, rozvoj kooperativních dovedností.
- Domlouvání se slovy i gesty, navazování a udržování dětských přátelství.
- Zdvořile se chovat k dospělým i dětem a pochválit svou práci i ostatních.

Dítě a společnost:

- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije.
- Vytváření pozitivního vztahu k městu, k domovu.
- Vytváření základů aktivního postoje k životu.

Dítě a svět:

- Seznámení s prostředím MŠ, vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.).
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.).
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji.

Dítě a jeho psychika:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity.
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
- Sledovat příběh, pohádku.
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.

Dítě a ten druhý:

- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

Dítě a společnost:

- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
- Uplatňovat návyky slušného chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.).
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy.
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami.

Dítě a svět:

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).
- Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.).
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).

- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo:

- Pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.), zdravotně zaměřené činnosti (relaxace, protahování,...).
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním.
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Dítě a jeho psychika:

- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek.
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty.
- Prohlížení a „čtení“ knížek a encyklopedií.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest.
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky.
- Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti.
- Námětové hry a činnosti.
- Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční).
- Výlety do okolí.

Dítě a ten druhý:

- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.).
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě.
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému.
- Aktivity podporující sblížení dětí.
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

Dítě a společnost:

- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování.
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy.
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí.

Dítě a svět:

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety.
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov,...).
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit.
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.

2. IB – Barevný podzim maluje

Charakteristika IB:

Pozorování a uvědomování si charakteristických znaků podzimu. Co vše se v podzimní přírodě děje, názvy zvířátek. Pojmenovávání ovocných stromů a jejich plodů. Seznamování s prací na zahradě, v sadu a na poli, sklizeň zeleniny a ovoce. Tvořivé činnosti s přírodninami, výrobky z přírodnin. Pozorování měnící se barevnosti listů na stromech, poznávání základních a některých doplňkových barev. Změny počasí – jak vzniká déšť, mlha, sníh. Jak se na přicházející zimu připravují zvířátka. Odlet ptáků na jih, starost člověka o domácí i volně žijící zvířata příprava krmení na zimu. Návěst na besídku.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky. (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

Dítě a jeho psychika:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Získání relativní citové samostatnosti.
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).

Dítě a ten druhý:

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole).
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Dítě a společnost:

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Dítě a svět:

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se).
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí (péče o třídu, školku, zahradu).
- Poznávání jiných kultur.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- Zvládnout jemnou motoriku - zacházet s nástroji, výtvarným a přírodním materiálem.
- Zachovávat správné držení těla.
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.).

- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.

Dítě a jeho psychika:

- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.).
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
- Naučit se nazpaměť krátké texty (hraní pohádky).
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích).

Dítě a ten druhý:

- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Spolupracovat s ostatními.

Dítě a společnost:

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti.
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.

- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby.
- Utvořit si základní představu o pravidlech chování a společenských normách.

Dítě a svět:

- Osvojit si poznatky o okolním prostředí.
- Mít povědomí o širším společenském prostředí i jeho dění.
- Vnímat, že svět lidí má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý (mít povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích).
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy).

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo:

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.).
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním.
- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení).
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí.

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí.

Dítě a jeho psychika:

- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti – společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace.
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů.
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo.
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty.
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- Námětové hry a činnosti.
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant.
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové).
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru.
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem.

Dítě a ten druhý:

- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému.
- Aktivity podporující sblížování dětí.
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého.
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy.

Dítě a společnost:

- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování.
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy.
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, profesní role, povolání, herní role).
- Hry přibližující dítěti pravidla chování (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.).

Dítě a svět:

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety.
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy různých objektů).
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.
- Kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech.

3. IB - Vánoce a zima, to je vždycky prima

Charakteristika IB:

Období plné citových prožitků spojené s čekáním na nejkrásnější svátky v roce – Vánoce. Zahájení adventu, čekání na Mikuláše. Výroba Mikulášů, čertů a andělů. Příprava na Vánoce – vyprávění, jak doma trávíme svátky vánoční, tvoření přání, vánočních dekorací, dárečků. Pečení perníčků a cukroví. Zpívání koled. Lidové tradice a zvyky. Příprava na besídku. Poznávání charakteristických znaků zimního období, co je mráz, jinovatka, sníh, led, sněhová vločka. Upozornění na bezpečnost při chůzi na sněhu a ledu. Zimní hry a sporty, druhy oblečení – pojmenování zimního ošacení. Péče o ptáčky a zvířátka v zimě. Orientace v časových a prostorových pojmech, znalost geometrických tvarů, orientace v názvech části dne. Zimní období je čas pohádek a příběhů. Seznámení s lidským tělem, s hygienickými návyky, předcházení nemocem, vedení ke zdravému životnímu stylu.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- Rozvoj jemné motoriky a hmatového vnímání.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Rozvoj složitějších pohybových dovedností a koordinace.

Dítě a jeho psychika:

- Rozvoj komunikačních schopností dítěte.
- Rozšiřování slovní zásoby.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).
- Vytváření základů pro práci s informacemi.
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Dítě a ten druhý:

- Posilování citových vztahů ke svým nejbližším (MŠ, rodina, v dětské skupině).
- Rozpoznávání, co je dobré a co zlé, pochopení mravního poučení v pohádkách.
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělým.

Dítě a společnost:

- Přizpůsobení společenskému prostředí a zvládnání jeho změn.
- Upevňování si poznatků o společenském chování.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Dítě a svět:

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat změnám.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, společností (se školou, rodinou).

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.).
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.).

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku).
- Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem.

Dítě a jeho psychika:

- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
- Formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.
- Sledovat očima zleva doprava.
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon.
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího).
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost.
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- Učit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit.
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.

- Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).

Dítě a ten druhý:

- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná.
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
- Spolupracovat s ostatními.
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.).

Dítě a společnost:

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).

- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).

Dítě a svět:

- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka.

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo:

- Lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti.
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem.
- Zdravotně zaměřené činnosti.
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí (poslech srdečního rytmu, dechu, co dokáže tělo).
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků.
- Činnosti relaxační a odpočinkové (meditační hudba, jóga), zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí.
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí (preventista městské policie).

Dítě a jeho psychika:

- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů.
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo.
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen.
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest.
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika).
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty.
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- Námětové hry a činnosti.
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii.
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant.
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové).
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině.
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu.
- Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování.
- Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.).
- Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích).

Dítě a ten druhý:

- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Hry a využití situací, při nichž se dítě učí respektovat druhého.
- Vytváření pravidel chování, vést k ohleduplnosti, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, ...schopnost řešit spor.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi).

- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých.
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.

Dítě a společnost:

- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének).
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.).
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě.
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí.

Dítě a svět:

- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit.
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období).
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi.
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.
- Kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech.

4. IB - Jaro dělá pokusy

Charakteristika IB:

Charakteristické znaky jarního období, příroda se začíná probouzet ze zimního spánku, pozorování zelenající se přírody, kvetoucích stromů, pojmenování jarních květin, příprava zahrádek. Poznávání hmyzu, drobných živočichů, návrat ptáků z teplých krajin, rodí se mláďata. Poznávání domácích a exotických zvířat a jejich mláďat. Povíme si, co pro nás znamená rodina, jakou plní funkci, jak fungují vztahy a povinnosti mezi jednotlivými členy. Předškoláci se připravují na zápis do školy, učí se svou adresu, kde pracují rodiče, znát různá povolání a řemesla. Oslava Velikonoc, seznamování s tradicemi a zvyky, vyprávění o významu velikonočních svátků. Týden kouzelného čarování - převleky čarodějnic.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Rozvoj pohybových schopností a orientaci při častějším pobytu v přírodě.
- Rozvoj a užívání všech smyslů (vůně květin a kvetoucích stromů, krása barevnosti a svěžesti přírody, zpěv ptáků atd.).
- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd.).
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Dítě a jeho psychika:

- Rozvoj komunikativních dovedností.
- Rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů.
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se).
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- Chápat slovní vtíp a humor.

- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.
- Utvořit jednoduchý rým.
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok).
- Naučit se nazpaměť krátké texty (hraní pohádky).
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.).
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků.
- Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).

Dítě a ten druhý:

- Rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti.
- Posilování citových vztahů a respektu ke členům rodiny, zaměstnancům i ostatním dětem.
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).
- Spolupracovat s ostatními.
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.

Dítě a společnost:

- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí staršího kamaráda či učitelky).
- Utvořit si základní představu o pravidlech chování a společenských normách.

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.

Dítě a svět:

- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi.
- Poznávání jiných kultur.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- Zachovávat správné držení těla.
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.).
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.).
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.).
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit si po sobě, udržovat pořádek).

Dítě a jeho psychika:

- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.
- Utvořit jednoduchý rým.
- Sledovat očima zleva doprava.
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova.
- Poznat napsané své jméno.
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost.
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit.
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy.
- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“.
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- Zachytit a vyjádřit své prožitky.

Dítě a ten druhý:

- Spolupracovat s ostatními.
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc.
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný.
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

Dítě a společnost:

- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky.

Dítě a svět:

- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně.
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.).
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo:

- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Lokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti.
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí.
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji.

Dítě a jeho psychika:

- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.).
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv – samostatný slovní projev na určité téma.
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest.
- Samostatný slovní projev na určité téma.
- Spontánní hry na dané téma.
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu.
- Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání při společných sportovních hrách.
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové).
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte.
- Hry na téma rodiny, přátelství apod.
- Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.).
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Společné vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie.
- Vyřizování vzkazů.
- Námětové hry při ranních hrách (Na lékaře, Na rodinu).

Dítě a ten druhý:

- Sociální a interaktivní hry, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry.
- Společenské hry, společné aktivity vedoucí k navazování vztahů.
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.
- Společná setkávání, povídání na určité téma.
- Aktivity podporující sblížení dětí, společné hry, námětové hry.
- Aktivity podporující kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.
- Hry a využití situací, při nichž se dítě učí respektovat druhého.
- Vytváření pravidel chování, vést k ohleduplnosti, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, ...schopnost řešit spor.
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina. (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi).
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých.

Dítě a společnost:

- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu.
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává.
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory.
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy.
- Hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.).
- Společné zábavy a slavnosti (oslavy narozenin, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.).

Dítě a svět:

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety.
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov,...).
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.
- Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování).
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami).

5. IB - Je nám dobře na světě

Charakteristika IB:

Oslava svátku maminek. Vyprávění s dětmi o naší zemi, o cizích zemích, našem městě. Výlety do okolí. Znat a pojmenovat dopravní prostředky a jejich využití, dbát na bezpečnost dětí v dopravním provozu, částečně ovládat pravidla silničního provozu a dopravní situace. Varování na nebezpečí, které na nás číhá – neznámý prostor, cizí lidé, zvířata. Poznávání předmětů vyrobených ze skla, dřeva, papíru, textilu, gumy.... Poznávat jiné národy, život v jiných zemích, vesmír. Pozorování rozkvetlé louky, život různého létavého a lezoucího hmyzu. Znat názvy živočichů žijících ve vodě, obojživelníků a zvířat žijících u vody. Uvědomovat si své možnosti a limity – pěstovat u dětí pud sebezáchovy. Poznávat zvířata žijící v moři, život u moře a na pláži. Oslava dne dětí, rozloučení s předškoláky, pasování na školáky.

Léto a konkrétně měsíc červen je měsícem loučení nejen s dětmi, které odjíždějí na dovolené, ale hlavně s předškoláky, kteří půjdou po prázdninách do školy a opustí naše řady.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Užíváme všech smyslů při poznávání nového – zrak, sluch, hmat, čich.
- Uvědomování si vlastních tělesných pocitů.
- Osvojení si zásady bezpečného chování.
- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd.).
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Dítě a jeho psychika:

- Rozvoj paměti a řečové dovednosti – výslovnost, mluvený projev.
- Podpora a rozvoj zájmu o knihy a práci s nimi – dětské časopisy, encyklopedie, dovednosti předcházející čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou formu jazyka.
- Rozvoj pozornosti a samostatnosti při poznávacích činnostech.
- Podněcujeme u dětí radostné očekávání a těšení se do školy.
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních.
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální.
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- Rozvoj schopnosti sebeovládání.
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Dítě a ten druhý:

- Dodržování dohodnutých pravidel.
- Rozvoj spolupráce, předvídání nebezpečí.
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Dítě a společnost:

- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se).
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Dítě a svět:

- Rozvoj povědomí o zákonitostech dění v přírodě - počasí, vesmír, vliv na životní prostředí.
- Rozvoj poznatků o celé planetě Zemi.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se).
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.).
- Zvládnout sebeobsluhu a pracovní úkony.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.
- Zachovávat správné držení těla.

Dítě a jeho psychika:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách.
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se).
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- Chápat slovní vtip a humor.
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.
- Utvořit jednoduchý rým.
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma.
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí), seznamovat se s technickými slovy.
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.).
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim.
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.
- Rozhodovat o svých činnostech.
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují.
- Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky).
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
- Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.).
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.

Dítě a ten druhý:

- Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná.
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
- Spolupracovat s ostatními.
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

Dítě a společnost:

- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair.
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (řici, co bylo zajímavé, co je zaujalo).
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.

Dítě a svět:

- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí.
- Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně.
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.).

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo:

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním (např. při práci na školní zahradě, sebeobsluha).
- Pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, míčové hry apod.), využití hřišť a sportovní haly, vycházky, zahrada, výlety.

- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení, popř. jóga).
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Konstruktivní a grafické činnosti- pracovní listy, stavebnice.
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti – zpívání, HPH, rytmické hry.
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí (poslech srdečního rytmu, dechu, co dokáže tělo).
- Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků.
- Činnosti relaxační a odpočinkové (meditační hudba, jóga).

Dítě a jeho psychika:

- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Hry a činnosti s čísly i písmeny.
- Účast na akcích města – slavnosti, výstavy.
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí.
- Manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, práce s lupou a mikroskopem.
- Didaktické hry s předměty a materiály vedoucí k získávání předmatematických představ (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.).
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty.
- Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, pozornosti apod.
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii.
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant, co by se stalo, kdyby...
- Činnosti zaměřené na poznávání písmen, číslic, piktogramů, značek, symbolů, obrazců.
- Činnosti zaměřené k seznamování se s číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary).

- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu.
- Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání při společných sportovních hrách.
- Hry na téma rodiny, přátelství apod.
- Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.).
- Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.).
- Hry vedoucí dítě k uvědomění si vlastních kvalit.

Dítě a ten druhý:

- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření – kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému.
- Aktivity podporující sblížování dětí.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.).
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého.

Dítě a společnost:

- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.).
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu.
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének).

- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě.
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává.
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání.

Dítě a svět:

- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat.
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období).
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami).
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.).
- Ekologicky motivované herní aktivity.

6.5 Realizační a časový plán

Školní vzdělávací program je ucelený plán, rozpracovaný do tematických integrovaných bloků a ty pak následně v Třídních vzdělávacích programech do týdenních témat. Přirozeně kopíruje dění v přírodě, proto názvy a náměty jednotlivých témat vycházejí z dětských her, básní, písní, pohádek, zážitků, spontánních nápadů, známých a blízkých situací, ve kterých se odrážejí změny v přírodě a v lidském životě:

1. **Kluk a holka, celá školka** - září
2. **Barevný podzim maluje** – říjen, listopad
3. **Vánoce a zima, to je vždycky prima** – prosinec, leden, únor
4. **Jaro dělá pokusy** - březen, duben
5. **Je nám dobře na světě** - květen, červen

Časové období jednotlivých tematických částí není omezeno na jeden týden, ale je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi. Po vyčerpání tématu si ujasníme, čím vším jsme se zabývali. Zhodnotíme, zda se nám podařilo vyčerpat téma, popřípadě zda budeme pokračovat v příštím týdnu.

Jednotlivé tematické celky tak na sebe přirozeně navazují, prolínají se a doplňují. V průběhu roku a v dalších letech po vyhodnocení, lze obsah více prohloubit, upravit a doplnit.

Vlastní realizace probíhá takto: v pondělí si vždy připomeneme téma a činnosti konané v minulém týdnu a pomocí vhodné motivace se překleneme do nového tématu či podtématu a plníme a rozvíjíme úkoly z jiné vzdělávací oblasti.

Dílní cíle jednotlivých oblastí plánují učitelky ve své třídě samy.

7. Evaluační systém

7.1 Vnitřní evaluace

Naplňování cílů programu

Evaluační systém nám slouží k hodnocení vlastní práce, pomáhá ověřit její kvalitu a odhaluje potřeby dalšího rozvoje školy.

Kritéria hodnocení:

- Sledování souladu TVP PV se ŠVP PV a s požadavky RVP PV
- Plnění rámcových cílů dle RVP PV – aktivní přístup k učení, schopnost objevovat a poznávat, základy morálních hodnot v životě člověka a společnosti (zodpovědnost, soucítění, solidarita, rovnost všech lidí, úcta k životu, životnímu prostředí, ke kulturnímu, historickému dědictví) schopnost rozvíjet a poznávat svou osobnost, schopnost nést zodpovědnost za svá rozhodnutí, schopnost spolupracovat
- Jak se daří prostřednictvím plánovaných řízených činností naplňovat dílčí cíle v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- Vyváženost vzdělávacího obsahu, prolínání všech pěti oblastí vzdělávání
- Flexibilita, změny, možnost vývoje

Smysl autoevaluace školy je podmíněn společnou prací všech zúčastněných, otevřenou komunikací mezi nimi, snahou hledat kompromis a schopnost dojít ke společnému řešení.

7.1.1 Oblasti evaluace

- ŠVP, TVP: koncepční záměr, plnění dlouhodobých vzdělávacích cílů a záměrů
- Podmínky vzdělávání: věcné, materiální, životospráva, psychosociální, organizační, personální a pedagogické, řízení, spoluúčast rodičů.
- Průběh vzdělávání: pedagogický styl, vzdělávací nabídka, promyšlenost a plánování TVP.
- Výsledky vzdělávání: úroveň výsledků práce, dobré výsledky, co se podařilo, co je třeba zlepšit, kde se objevily problémy, co je třeba řešit.

7.1.2 Prostředky evaluace

- Pozorování: nestrukturované (letmé, nahodilé), strukturované - stanovit si konkrétní cíl, obsah a postup sledování dítěte a jeho projevů.

- Hospitace: vzájemné hospitace mezi učitelkami, hospitace ředitelky přímo v pedagogickém procesu.
- Besedy, rozhovory, porady pedagogů: skupinová beseda, nebo diskuze na určité téma.
- Brainstorming: tvořivé řešení konkrétního problému - vymezení problému, návrh řešení.
- SWOT analýza: silné stránky, slabé stránky, příležitosti, možnosti, hrozby, rizika.
- Analýza dokumentů: analýza ŠVP, TVP, dokumentace školy, zápisy v třídní knize, plánování IB.
- Analýza portfolia dítěte: informace o rozvoji dítěte a zpětná vazba.
- Záznamové a hodnotící listy: písemné zpracování informací o dítěti.

7.1.3 Evaluační kritéria - třída

- složení a věková kategorie kolektivu (počet chlapců, děvčat)
- adaptace a přizpůsobování se režimu MŠ
- chování a vztahy mezi dětmi, úroveň návyků a míra samostatnosti
- oblékání – stolování – pořádek a hygiena
- úroveň hry a zapojení do hry
- pohybové projevy – obratnost – koordinovanost pohybů – orientace v prostoru
- řečové projevy – výslovnost – slovní zásoba
- umělecké projevy – výtvarný – hudební – dramatický
- manuální zručnost – lateralita – motorické schopnosti – držení nástroje (tužka, nůžky)
- úroveň poznávání – prostorová představivost
- rozlišování barev – rozlišování množství

Roční a závěrečné hodnocení TVP a ŠVP, evaluační kritéria, základní data:

Složení a věková kategorie kolektivu, změny v docházce, adaptace – zejména u mladších dětí, chování, vztahy mezi dětmi.

Vzdělávací oblasti:

- dítě a jeho tělo pohybové činnosti, lidské tělo, ochrana zdraví, protidrogová prevence, apod.)

- dítě a jeho psychika dorozumívání mezi lidmi, sdělování, předměty a jejich vlastnosti, prostorové a časové pojmy, lidé a jejich vlastnosti, já – osobnost, právo být sám sebou, apod.
- dítě a ten druhý vztahy mezi lidmi, rodina, mateřská škola, pravidla chování
- dítě a společnost společné role, pravidla chování – mravní zásady, pracovní činnosti, kultura – tradice, apod.
- dítě a svět prostředí, v němž dítě žije – domov, doprava, příroda živá, neživá, látky a jejich vlastnosti

7.1.4 Časový plán, odpovědnost učitelů

CO	JAK	KDO	JAK ČASTO
TVP	Analýza	učitelky ve třídách	průběžně
	IB, podtémata	učitelky ve třídách	každý týden
	Rozhovory s rodiči	učitelky, rodiče	průběžně
ŠVP	Analýza	všechny učitelky	1x ročně
	Závěrečné hodnocení třídy	učitelky ve třídách	1x ročně
	Hodnocení školy	vedoucí učitelka	1x ročně
	Záznamové a hodnotící listy	učitelky ve třídách	2x ročně
Autoevaluace	Hospitace vedoucí učitelky	vedoucí učitelka	průběžně
	Analýza	všichni zaměstnanci	1x ročně

7.2 Vnější evaluace

Důležitou zpětnou vazbou nám jsou informace a poznatky o tom, jak na naši školu nahlízejí a jak nás hodnotí:

- Děti – spokojenost, aktivní účast na činnostech, jak rády se k nám vracení.
- Rodiče – neformální schůzky, anonymní dotazníky, požadavky na MŠ.
- Zřizovatel – hodnotící zprávy.
- Veřejnosti – informace v denním tisku.
- ČŠI a jiné kontrolní orgány – Inspekční zprávy.
- Jiné mateřské školy – vstřícná spolupráce.

Součástí našeho ŠVP jsou dokumenty, které dokreslují celkový obraz o mateřské škole, slouží vnitřním účelům školy:

Školní řád, Organizační řád, Roční plán, třídní vzdělávací plán, třídní knihy.